

הקשר בין סיום חומש שמות להתחלת ויקרא

הקדמה

פרשת פקודי מסתיימת בתיאור הקמת המשכן והשראת השכינה במשכן "וַיִּכַּס הָעֶנָן אֶת אֹהֶל מוֹעֵד וַיָּכַבֹּד יְהוָה מְלֵא אֶת הַמִּשְׁכָּן" (מ,לד) לאחר מכן עוברת התורה לתיאור תפקיד הענן במסעות בני ישראל "וַיְבַהֲעֵלוֹת הָעֶנָן מֵעַל הַמִּשְׁכָּן יִסְעוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּכָל מַסְעֵיהֶם" (מ,לו)

לאחר מכן נפתח חומש ויקרא בקריאה של ה' למשה להיכנס לאוהל מועד – "וַיִּקְרָא אֶל מֹשֶׁה". קריאה זו מהווה המשך לתיאור המצב שמשה לא יכול היה להיכנס לאוהל מועד לאחר הקמת המשכן: "וְלֹא יָכַל מֹשֶׁה לָּבוֹא אֶל אֹהֶל מוֹעֵד כִּי שָׁכַן עָלָיו הָעֶנָן..." יוצא מכך שהתורה מפסיקה את רצף הדברים בתיאור תפקיד הענן במסעות.

השאלה המרכזית

מה הקשר בין תיאור היציאה למסעות לבין הקמת המשכן והשראת השכינה?

נקודת הביאור

בספר שמות ישנם שני דברים הנראים סותרים לכאורה: 'מניין' ו'גאולה'. **מניין** – כאשר סופרים משהו הרי זו הוכחה שהדבר הוא מוגבל בכמות. (גבול) **גאולה** – מצב של יציאה ממיצרים והגבלות. (בלי גבול)

שני עניינים אלו חוזרים על עצמם בפרשות הפותחות ומסיימות את החומש וכן בתוך הפרשיות עצמן:

פרשת שמות

- פתיחה – מניין בני ישראל. (גבול)
- המשך - ההתפתחות והגדילה של בני ישראל "פָּרוּ וַיִּשְׂרְצוּ וַיִּרְבּוּ וַיַּעֲצְמוּ בְּמֵאֵד מְאֹד" (בלי גבול)

פרשת פקודי

- פתיחה - מניין משקלי נדבות המשכן. (גבול)
- המשך - השראת השכינה במשכן. (בלי גבול)

המטרה של הבאת שני ההפכים ביחד היא – איחוד בין 'בלי גבול' ל'גבול'. מציאות ההפכים הללו מתרחשת אף בתוך הגבול, ובתוך הבלי גבול. **מניין בני ישראל** – 'והיה מספר בני ישראל כחול הים אשר לא ימד ולא יספר' (מספר- גבול, לא יספר- בלי גבול) **המשכן** – השראת השכינה שהיא למעלה ממדידה והגבלה שרתה על כלי המשכן שהם בעלי גבול.

יסוד זה נובע מעצם הכוונה העליונה בבריאת העולם אשר יש בה 2 עניינים:

- דירה** - לעשות דירה לו יתברך, לעצמותו האינסופית.
- בעולם הגשמי** - הדירה צריכה להיות ב'תחתונים' דווקא, בעולם הזה הגשמי והמוגבל.

הקשר בין סיום חומש שמות להתחלת ויקרא

נקודת הביאור

תהליך זה מתרחש בעיקרו בחומש שמות:

- א. **ספר בראשית** - תיאור הבריאה לפני שהתגלתה מטרתה: "בשביל התורה ובשביל ישראל".
- ב. **ספר שמות** - תיאור בניית עם ישראל וקבלת התורה. על ידי ישראל והתורה מתממשת כוונת הבריאה.
 1. תחילת החומש – הכוונה הפנימית, שבני ישראל הם מאוחדים עם עצמותו יתברך. (המניין נועד להראות את חיבתן של בני ישראל אצל הקב"ה)
 2. סוף החומש – הביצוע בפועל, על ידי עשיית משכן לה' יתברך מדברים גשמיים.

הביאור

האדמו"ר הזקן מבאר שהמסעות במדבר רומזים לבירור וזיכוך "מדבר העמים" במשך תקופת הגלות. "ובעלות הענן" – כאשר מסתלקת השכינה, ישראל 'מבררים' ומגלים את האלוקות בעולם. לכן ההמשך הוא תיאור עבודת הקורבנות אשר מטרתם - 'לברר' ולהעלות את הבהמה הגשמית ולהפוך אותה לקדושה. בצורה זו מובן כיצד סדר הדברים בפרשת פקודי והתחלת ויקרא הינם תהליך אחד רצוף אשר מטרתו היא עשיית דירה לה' יתברך בעולם תוך בירור וזיכוך הגשמיות ככלי להשראת השכינה.

ההוראה לחיים

המסעות בגלות אינם פשוטים וגילוי השכינה חסר, אך דווקא על ידי העבודה בזמן זה – מתגלה שורשם של ישראל כפי שהם מאוחדים עם עצמותו יתברך. לכן עלינו להבין שעל אף חושך הגלות הכללי ומצבנו הפרטי, על ידי כך שיהודי מבצע את שליחות ה' בכל המסעות שלו בחייו הוא מקבל שפע רב מלמעלה להמשך המסעות, עד לשפע שיתגלה בחניה הסופית בגאולה האמיתית והשלימה.

ליקוטי שיחות, חלק ט"ז, פקודי ג'.